

Türkiye'nin Girişimci Kadın Gücü Yarışması

BAŞVURAN ŞİRKETLERE İLİŞKİN ANALİZLER

tepav

Kasım, 2022

İçerik

- Metodoloji
- Şirketlerin il ve sektörel dağılımı
- Büyüme performansları
- İstihdam kapasiteleri
- İhracat eğilimleri
- Sübvansiyonlardan yararlanma
- Üst yönetim profili
- Çalışanların eğitim seviyesi
- Yeşil uygulamalar
- Dijital uygulamalar

Metodoloji

Türkiye'nin Girişimci Kadın Gücü yarışması "**Kadın İstihdamını En Çok Artıran Şirket**" ve "**Girişimci Kadın Gücü**" ana başlıkları altında iki farklı kategoriden oluşmaktadır.

1. Kadın İstihdamını En Çok Artıran Şirket

Bu kategoride, Türkiye genelinde başvuru yapan tüm şirketler 2020-2021 dönemi kadın istihdam artış oranlarına göre sıralanmıştır. İstihdam rakamları başvuru sırasında sisteme yüklenen evraklar ile kontrol edilmiştir. Sıralama sonrasında ilk 10 sırada yer alan şirketler belirlenmiştir.

2. Girişimci Kadın Gücü

Bu kategoride, Türkiye genelinde başvuru yapan kadın girişimcilerin şirketleri "**En Hızlı Büyüyen Kadın Girişimci**", "**En Çevre Dostu Kadın Girişimci**", "**En Çok Dijitalleşen Kadın Girişimci**" ve "**İhracatını En Çok Artıran Kadın Girişimci**" olmak üzere toplam 4 alt kategorilerinde değerlendirilmiştir.

Metodoloji

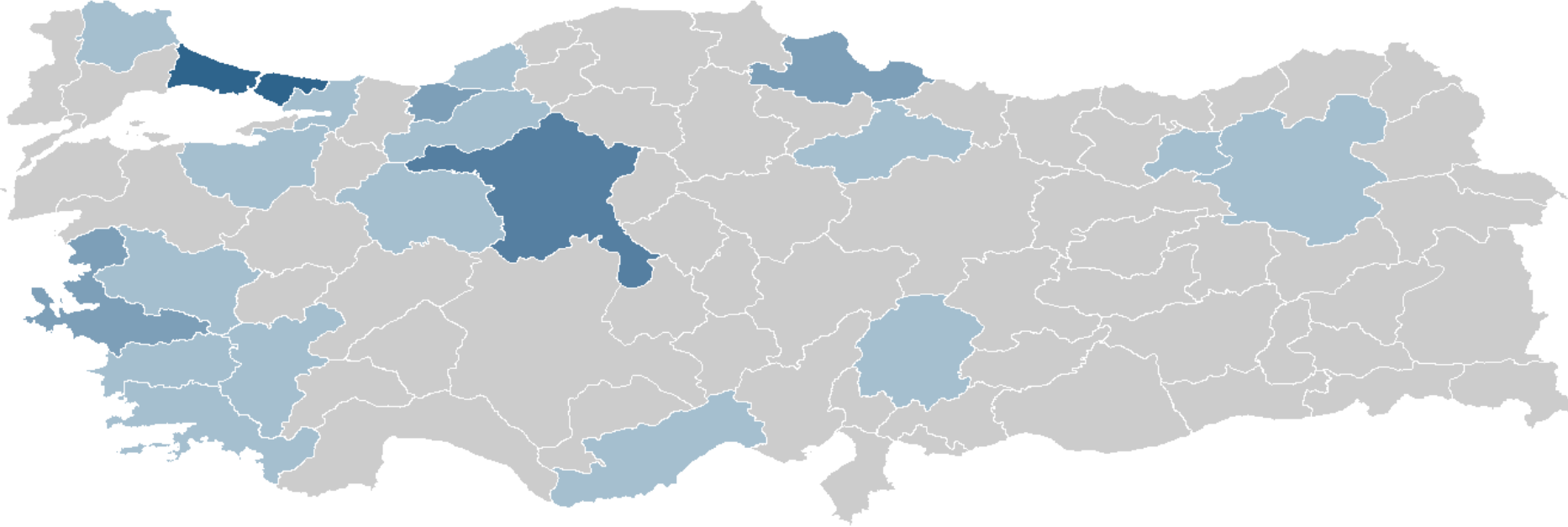
- **En Hızlı Büyüyen Kadın Girişimci:** Başvuru yapan kadın girişimci şirketlerinin 2019-2021 dönemi brüt satış tutarları, sisteme yüklenen evraklar ile kontrol edilmiştir. Büyüme oranı ile hesaplanan rakamlar sonrasında ilk **2** sırada yer alan şirketler belirlenmiştir.
- **En Çevre Dostu Kadın Girişimci:** Başvuru yapan kadın girişimci şirketlerinin online anket formunda vermiş olduğu cevaplar üzerinden değerlendirme jürisi tarafından belirlenen puanlama sistemi ile hesaplanmıştır. Bu hesaplamalar sonrasında ilk **2** sırada yer alan şirketler belirlenmiştir.
- **En Çok Dijitalleşen Kadın Girişimci:** Başvuru yapan kadın girişimci şirketlerinin online anket formunda vermiş olduğu cevaplar üzerinden değerlendirme jürisi tarafından belirlenen puanlama sistemi ile hesaplanmıştır. Bu hesaplamalar sonrasında ilk **2** sırada yer alan şirketler belirlenmiştir.
- **İhracatını En Çok Artıran Kadın Girişimci:** Başvuru yapan kadın girişimci şirketlerinin 2019-2021 dönemi yurtdışı satış tutarları, sisteme yüklenen evraklar ile kontrol edilmiştir. Hesaplanan rakamlar üzerinden artış oranına göre **2** şirket «İhracatını En Hızlı Artıran Kadın Girişimci» ve değer farkına göre de **2** şirket «İhracatını En Çok Artıran Kadın Girişimci» olmak üzere toplam **4** şirket belirlenmiştir.

Kadın İstihdamını En Çok Artıran Şirket Kategorisi

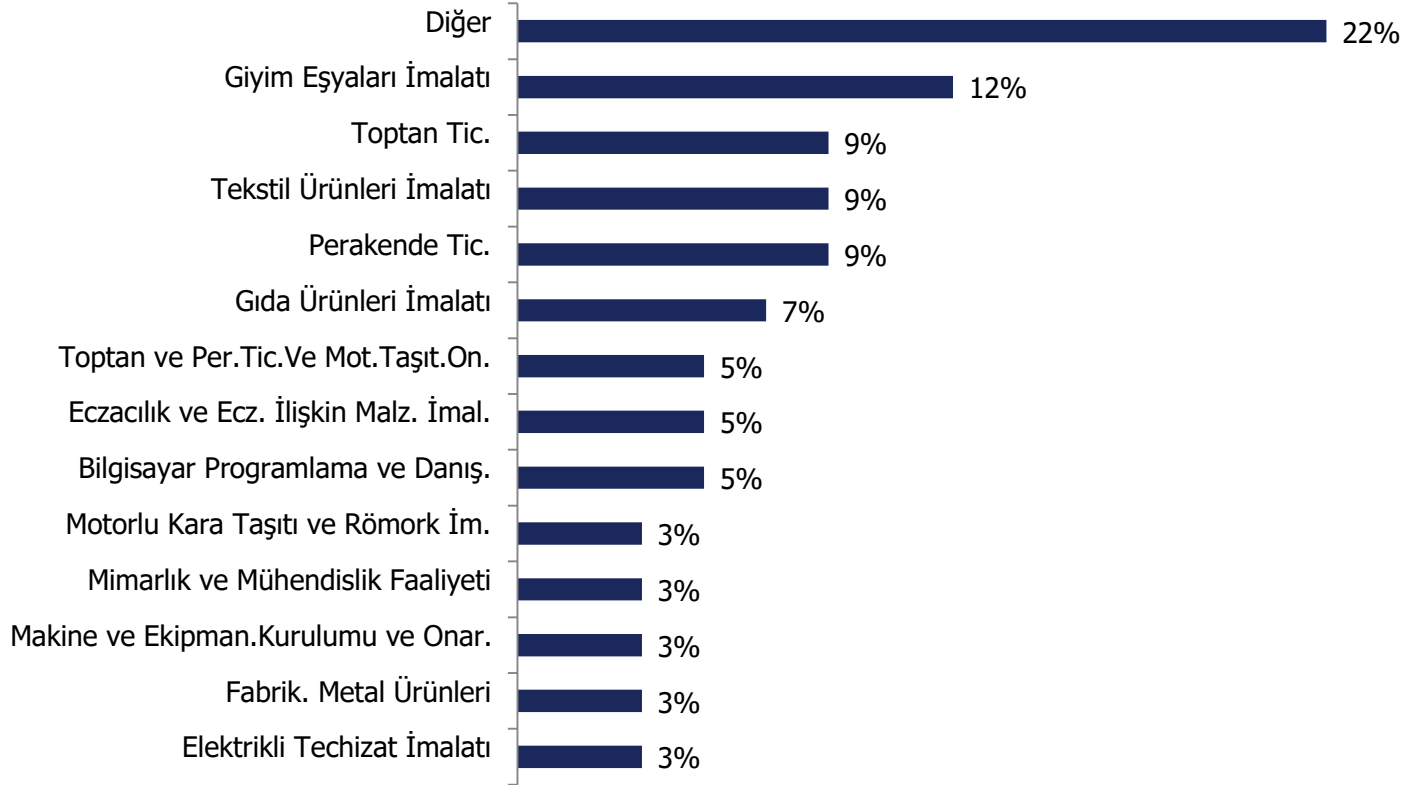
20 farklı ilden şirket var

Başvuran şirketlerin %40'ı İstanbul'da faaliyet gösteriyor.
%14'ü Ankara'da, %7'si İzmir'de, %5'i Düzce'de, %5'i Samsun'da..

26 farklı sektöre ait şirket bulunuyor

Yoğunluk giyim eşyaları imalatı sektöründe - %12

*Diğer kategorisinde 13 farklı sektör temsil edilmektedir.

Şirketlerin kadın istihdamı artıyor

- Şirketlerin ortalama istihdamı;
 - 2020 yılında 765 kişi
 - 2021 yılında 861 kişi
 - 2020-2021 dönemindeki istihdam artışı 5.561 kişi
 - 2020-2021 dönemindeki çalışan sayısı artış oranı %12,5
- Şirketlerin ortalama kadın istidamı;
 - 2020 yılında 318 kişi
 - 2021 yılında 370 kişi
 - 2020-2021 dönemindeki kadın çalışan sayısı artışı 3.011 kişi
 - 2020-2021 dönemindeki kadın çalışan sayısı artış oranı %16,3
- 2021 yılında kadın çalışanların toplam çalışanlara oranı ortalama %47,8 seviyesinde

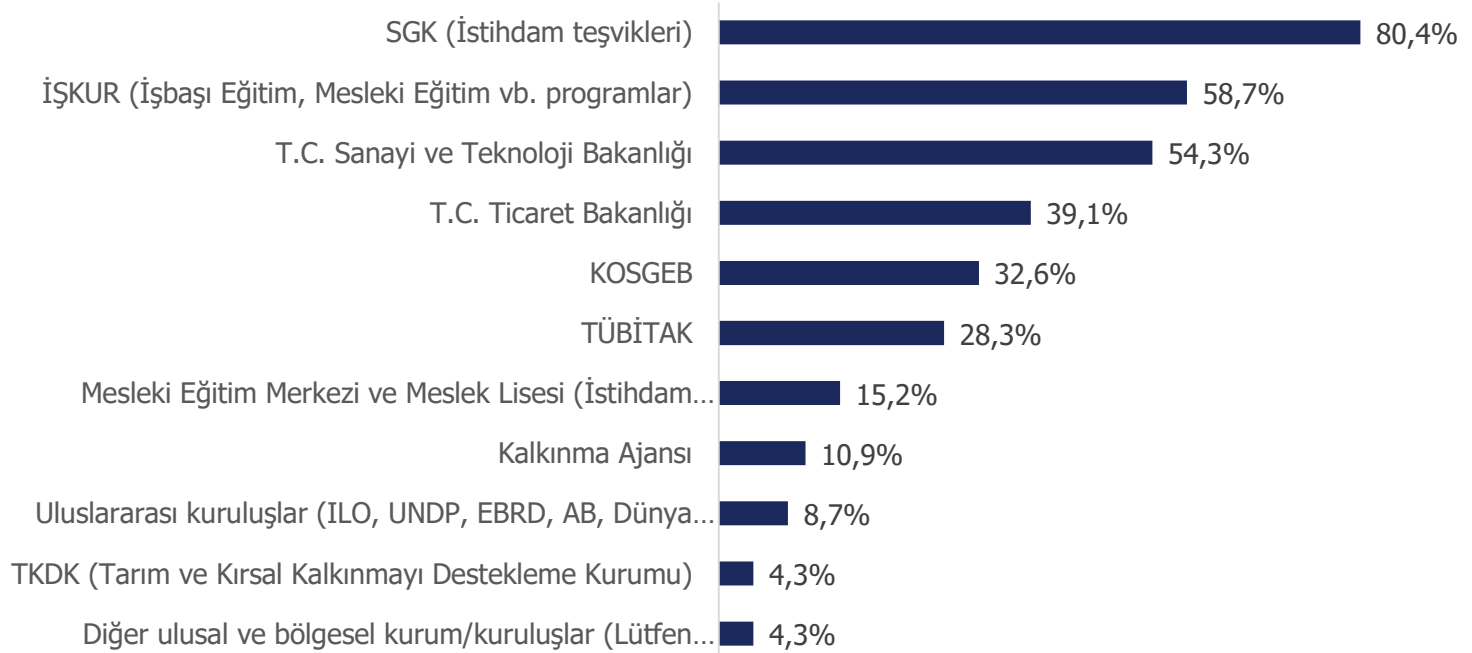
«Kadın İstihdamını En Çok Artıran Şirket» kategorisinde dereceye giren şirketlerin

- Ortalama yaşı 23 yıl
- 8'i imalat, 2'si hizmet sektöründe faaliyet gösteriyor
- Bulunduğu iller; Ankara, İzmir, Denizli, Düzce, İstanbul, Manisa, Mersin ve Samsun
- 2020-2021 dönemindeki ortalama kadın istihdam artış oranı %114
- 9'u %100 yerli sermayeli, 1'i %51 ve üzeri yabancı sermaye ortaklı şirket
- Ortalama çalışan sayısı 764, ortalama kadın çalışan sayısı 227
- 9'u son 3 yılda ulusal veya uluslararası kaynakların sağladığı herhangi bir sübvansiyondan yararlanmış
- 7'si kadınlar tarafından yönetiliyor

Şirketlerin yarısından fazlası sübvansiyonlardan yararlanıyor

En fazla yararlanılan destek SGK (İstihdam teşvikleri)

- Son 3 yılda ulusal veya uluslararası kaynakların sağladığı herhangi bir sübvansiyondan yararlanan şirket oranı: %79

Girişimci Kadın Gücü Kategorisi

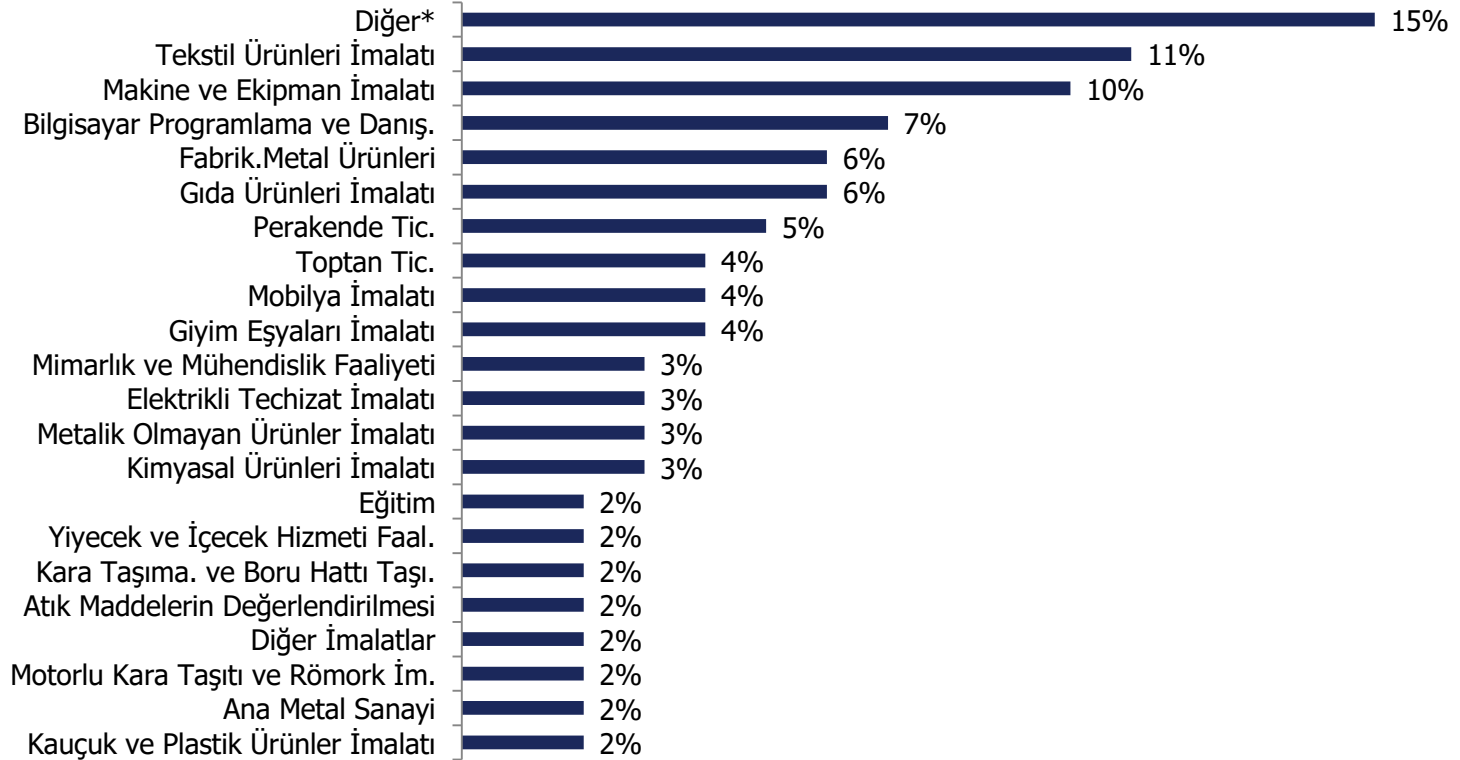
22 farklı ilden şirket var

***Başvuran şirketlerin %35'i İstanbul'da faaliyet gösteriyor.
%14'ü Bursa'da, %13'ü Ankara'da, %10'u İzmir'de..***

Kadın girişimci şirketleri listesinde 36 farklı sektöre ait şirket bulunuyor

Yoğunluk tekstil ürünleri imalatı sektöründe - %11

*Diğer kategorisinde 15 farklı sektör temsil edilmektedir.

Kadın girişimci şirketleri Türkiye'den 2 kat hızlı büyüyor

- Kadın girişimci şirketlerinin;
 - 2021 yılı ortalama cirosu 73,8 milyon TL
 - 2021 yılındaki ortalama istihdam 107 kişi
 - 2020-2021 dönemindeki istihdam artışı 1.062 kişi
 - 2020-2021 dönemindeki çalışan sayısı artış oranı %11,1
- 2019-2021 dönemindeki ortalama büyüme oranı %142
 - Kadın girişimci şirketlerinin nominal gelirlerindeki artış oranı, Türkiye'nin nominal milli gelirindeki artışın 2 katı
- 2020-2021 dönemindeki ortalama çalışan başı ciro artışı %68,3
 - Şirketlerin %16'sının çalışan başı cirosu 2020-2021 döneminde azalmış. Ortalama azalma oranı %28,3

«Türkiye'nin Girişimci Kadın Gücü» yarışmasında dereceye giren şirketlerin

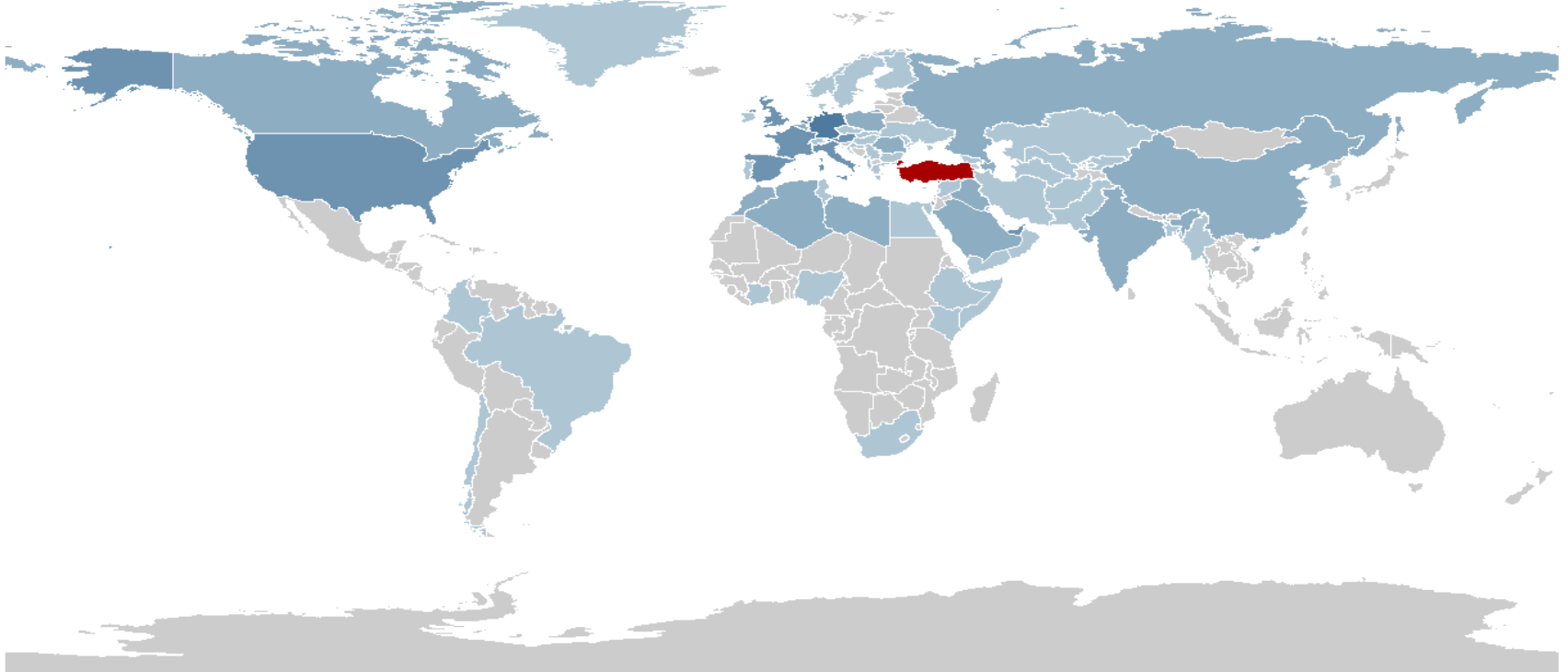
- Ortalama yaşı 21 yıl
- 5'i imalat, 5'i hizmet sektöründe faaliyet gösteriyor
- Bulunduğu iller; İstanbul, Ankara, Bursa, Mersin ve Kayseri
- 2019-2021 dönemindeki ortalama büyüme oranı %286
- 9'u %100 yerli sermayeli, 1'i %51 ve üzeri yabancı sermaye ortaklı şirket
- Ortalama çalışan sayısı 342
- 9'u ihracat yapıyor
- 7'si son 3 yılda ulusal veya uluslararası kaynakların sağladığı herhangi bir sübvansiyondan yararlanmış

Kadın girişimci şirketlerinin %73'ü ihracat yapıyor

- İhracat yaptığını belirten şirket oranı: %73
- İhracat yapan şirketlerin sektörel dağılımına bakıldığında makine ve ekipman imalatı ile tekstil ürünleri imalatının öne çıktığı görülüyor
 - Makine ve ekipman imalatı sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin %90'ı
 - Tekstil ürünleri imalatı sektöründe faaliyet gösteren şirketlerin ise %82'si ihracat yapıyor
- İhracat yapılan ülkeler çeşitlilik gösteriyor: 78 ülke
 - İhracat yapan şirketlerden %12'si sadece 1 ülkeye ihracat yapıyor
 - İhracat yapan şirketlerden %12'si sadece 2 ülkeye ihracat yapıyor
 - İhracat yapan şirketlerden %74'ü **en az** 3 ülkeye ihracat yapıyor

İhracat yapılan ülkeler arasında Almanya öne çıkıyor

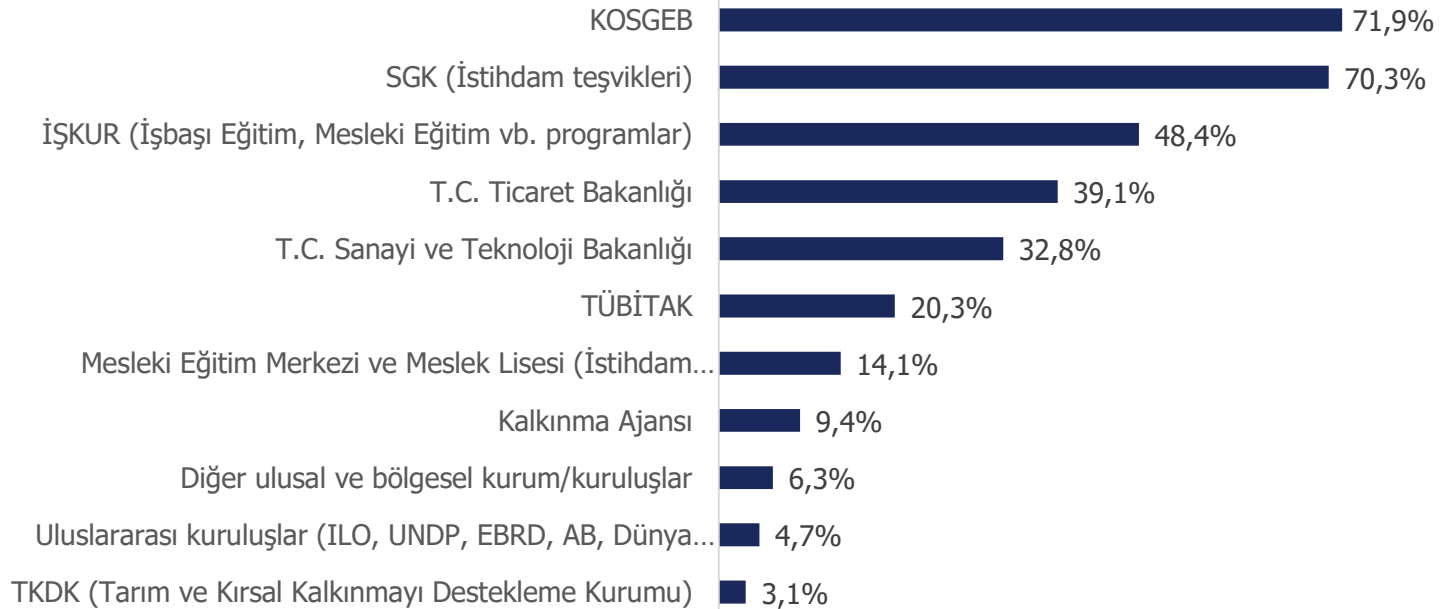
- Almanya'ya ihracat yapan şirketlerin oranı: %33
 - Almanya, en çok ihracat yapılan ülke sıralamasında ilk sırada yer alıyor
 - İhracat yapılan diğer ülkelerden bazıları: Fransa, Birleşik Krallık, İspanya, ABD, İtalya, Birleşik Arap Emirlikleri, Hollanda, Avusturya

Kadın girişimcilerin yarısından fazlası sübvansiyonlardan yararlanıyor

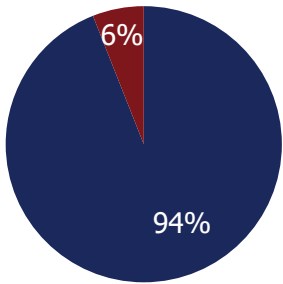
En fazla yararlanan destek KOSGEB

- Son 3 yılda ulusal veya uluslararası kaynakların sağladığı herhangi bir sübvansiyondan yararlanan şirket oranı: %64

Şirketlerin geneli 2022 sonunda kapasitelerini artırmış olmayı bekliyor

- 2021 yılında kadın çalışanların toplam çalışanlara oranı ortalama %38,8 seviyesinde
 - Şirketlerin %3'ünde bu oran %5 ve altında
 - Şirketlerin %23'ünde 2020-2021 döneminde kadın çalışan sayısı oransal olarak azalmış
- Şirketlerin %94'ü 2022 yılında çalışan sayılarının artacağını belirtmiş.

■ Evet
■ Hayır

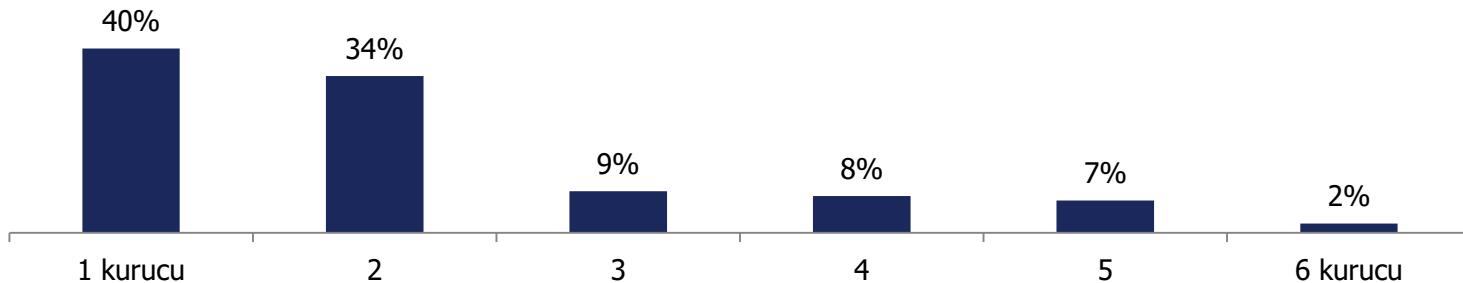
2022 yılında çalışan sayısının artacağını belirten şirketlerin toplam istihdam beklentisi ortalama 21 kişi

Kadın girişimci şirketleri listesinde genç yöneticileri olan genç şirketler var

- Şirketlerin yaş ortalaması (kuruluş yılı): 23
 - Şirketlerin kuruluş yılı 1968 ile 2019 arasında değişiyor
- Üst yönetimin yaş ortalaması: 46
 - Üst yönetimin doğum yılları 1949 ile 1994 arasında değişiyor
 - Üst yönetimi 35 yaş altında olan şirketlerin oranı %9
 - Kurucuların ilk şirketlerini kurdukları zamanki ortalama yaşı 32

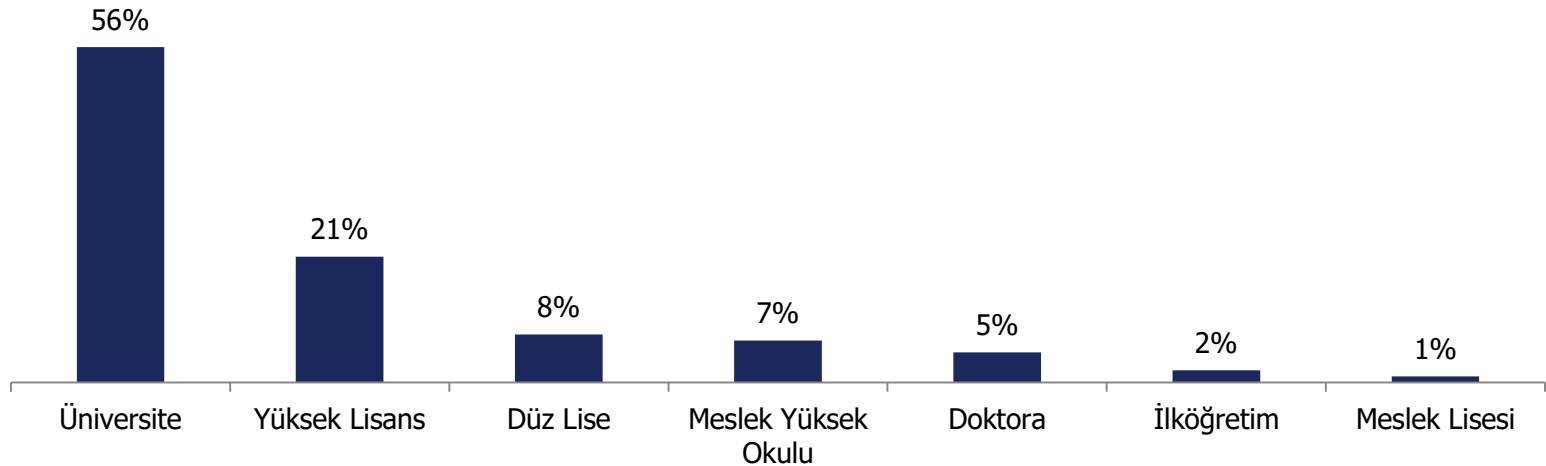
Şirketlerin büyük çoğunluğu aynı aileden veya aile dışından bir ortağa sahip

- Tek kuruculu şirketlerin oranı: %40
 - Bunlardan %48'i tamamen kurucu kontrolünde (üst düzey yönetimde profesyoneller yer almıyor)
- Şirket kurucusu 1'den fazla olan şirketlerin oranı: %60
 - Kurucular aynı aileden değil diyen şirketlerin oranı: %46,7
 - Şirket kurucuları aynı aileden olan şirketlerin oranı : %53,3
- Şirketlerdeki ortalama kurucu sayısı : 2
- Şirketin üst düzey yönetim kadrosunda kurucular dışında profesyonellere de yer veren şirketlerin oranı: %60

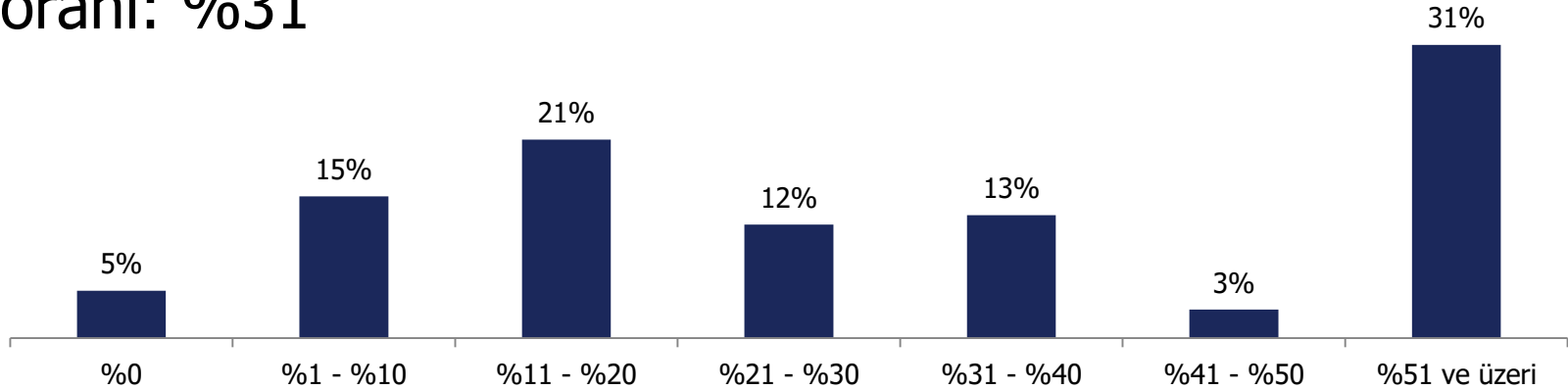
Kadın girişimci şirketleri listesindeki şirketlerde nihai karar merci konumundaki kişilerin eğitim seviyeleri yüksek

- Kadın girişimci şirketleri listesindeki şirketlerin %82'sinin en yetkili kişileri üniversite ve üzeri eğitim seviyesine sahip
 - Öne çıkan üniversiteler; Anadolu Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Marmara Üniversitesi

Şirketlerin insan kaynağı nitelikli

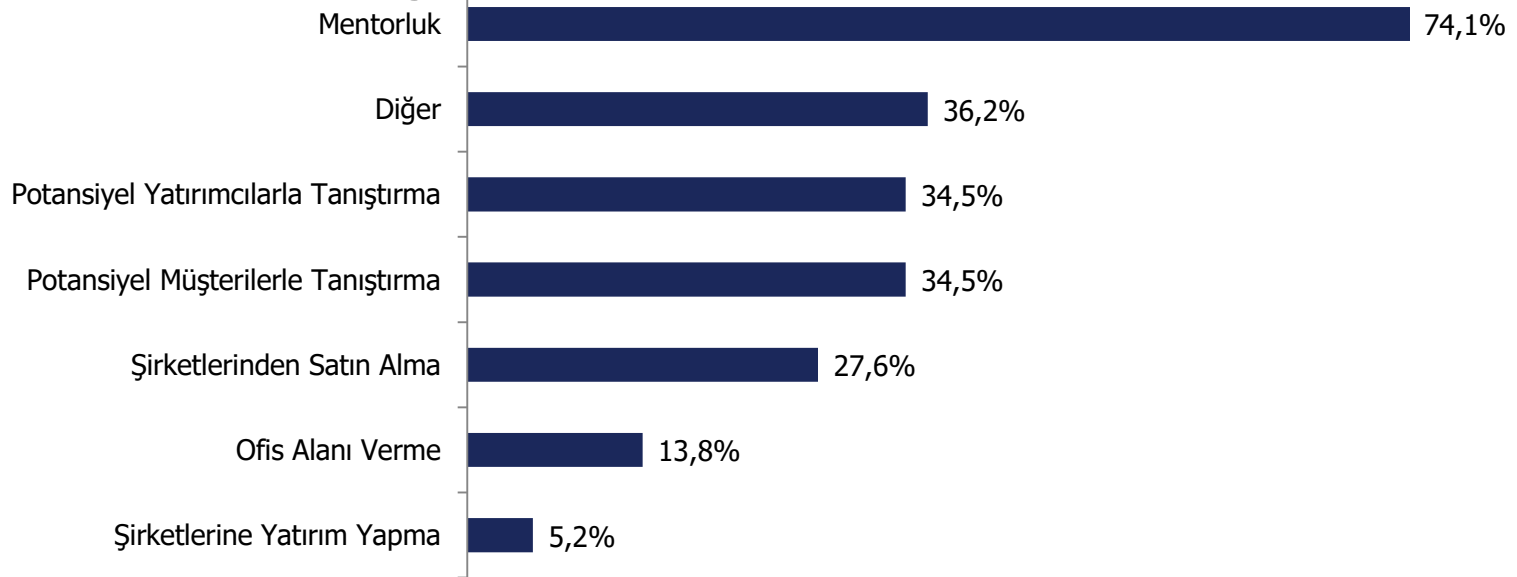
- Toplam çalışanları içinde üniversite ve üstü seviyede eğitime sahip olanların oranı %51'den fazla olan şirketlerin oranı: %31

- Şirketlerin %88'i çalışanlarının niteliklerini artırmaya yönelik kurum içi ve/ya kurum dışı eğitim faaliyetleri düzenliyor
 - Teknik eğitimler, sosyal becerilere (kişisel gelişim, iletişim, kendini tanıma, insan ilişkileri vb.) yönelik eğitimler

Çalışanlarının kendi işlerini kurmasına yardımcı olan şirketlerin oranı: %58

- Çalışanlarının kendi şirketlerini kurmasına yardımcı olan şirketlerin çoğunluğu çalışanlarının kurduğu şirketlere mentorluk desteği veriyor

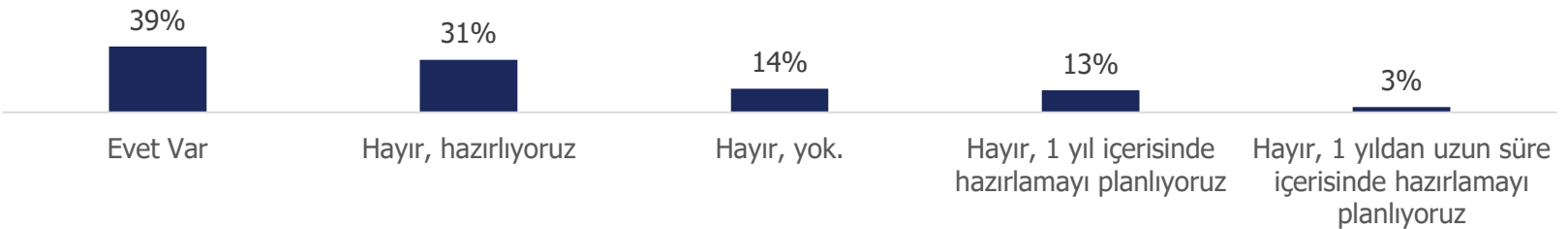

Şirketlerin çoğu çevre bilinciyle faaliyetlerini sürdürüyor

- Şirketlerin %42'sinin çevre ve sürdürülebilirlik konusunda ayrı bir departmanı/bölümü yok

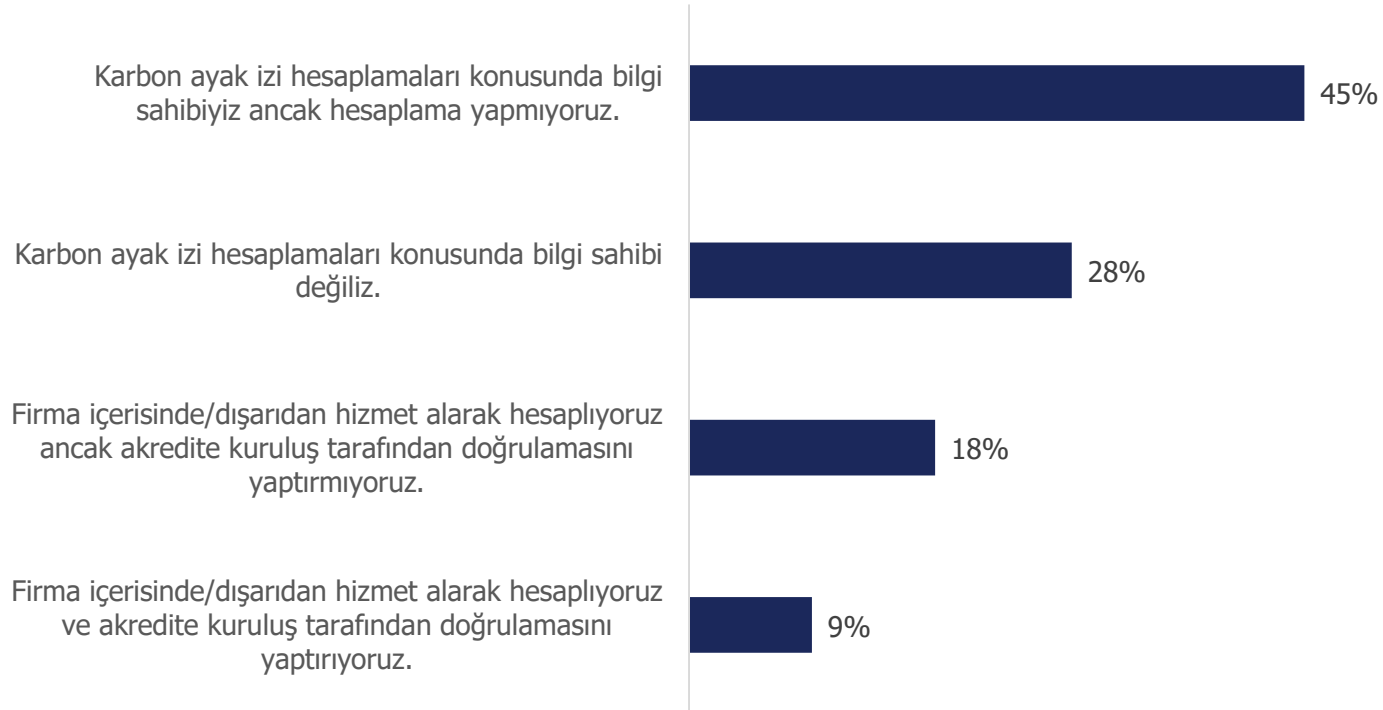

- Şirketlerin %39'u sürdürülebilirlik, çevre ve/veya yeşil dönüşüm alanlarında yazılı bir politika dokümanı veya hedefleri olduğunu belirtiyor

Şirketlerin %72'si karbon ayak izi konusunda bilgi sahibi

■ Karbon ayak izi hesaplaması yapan şirketlerin oranı: %27

Şirketlerin bilgi teknoloji kullanımı yüksek

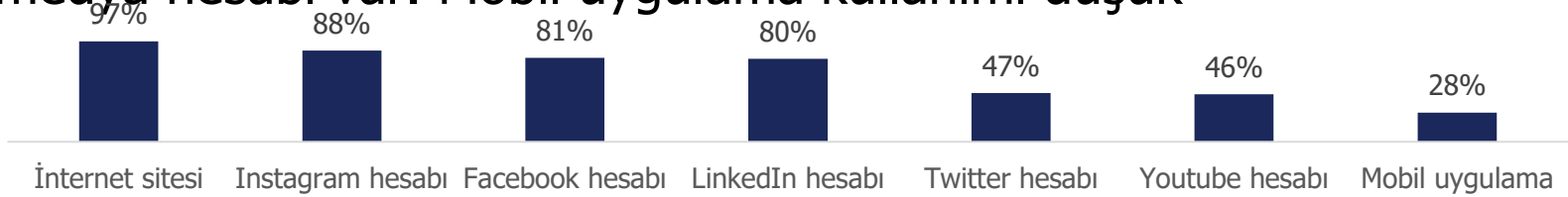
- Şirketlerin %53'ünün şirket içinde bir bilgi teknolojileri birimi var

- Şirketlerin %31'i; e-posta, Microsoft Office Programları, sektöre özgü yazılımlar, konferans görüşmeleri, intranet, extranet gibi bilgi teknolojilerinin hepsini kullandığını belirtiyor
- Şirketlerde bulut yazılım, akıllı robot/otomasyon, FinTech, yapay zeka ve büyük veri teknolojileri de kullanılıyor

Şirketlerde internet sitesi ve sosyal medya kullanımı yaygınken, e-ticaret daha düşük seviyelerde

- Şirketlerin %97'sinin internet sitesi, %97'sinin ise en az 1 adet sosyal medya hesabı var. Mobil uygulama kullanımı düşük

- Dijital platformlar (e-ticaret) üzerinden satış yapan şirketlerin oranı: %42
 - Dijital platformlar (e-ticaret) üzerinden satış yapan şirketlerin %74'ü dijital pazarlama faaliyetlerini en az 3 kanal üzerinden gerçekleştiriyor
 - Dijital pazarlama faaliyetleri çoğunlukla online pazar yerleri, çevrimiçi web sitesi ve sosyal medya üzerinden gerçekleştiriliyor